

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

SINDICATURA DE COMPTES

21611 *Resolució del síndic major de la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears de 21 de novembre de 2013, de publicació del resultat de la fiscalització i les recomanacions de l'Informe núm. 77/2012 agregat dels comptes generals de les entitats locals corresponent a l'exercici 2010.*

L'article 12.3 de la Llei 4/2004, de 2 d'abril, de la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears regula els informes o memòries de fiscalització i en preveu la seva tramesa al Parlament, als subjectes fiscalitzats i al Tribunal de Comptes, així com la seva publicació al BOIB després del darrer tràmit parlamentari.

L'article 32.1 del Reglament de règim interior de la Sindicatura de Comptes estableix que aquesta Institució haurà de publicar el resultat de la fiscalització en el BOIB, un cop rebuda la comunicació expressa que s'ha dut a terme el darrer tràmit parlamentari.

Mitjançant acord del Consell de la Sindicatura de 8 de novembre de 2012 es va aprovar l'Informe núm. 77/2012 agregat dels comptes generals de les entitats locals corresponent a l'exercici 2010.

En data 12 de març de 2012, el president del Parlament de les Illes Balears va comunicar que s'havia dut a terme el darrer tràmit parlamentari, que va tenir lloc amb la presentació i el debat de l'Informe a la sessió de la Comissió d'Hisenda i Pressuposts de dia 5 de març de 2013.

Per tot l'anterior i d'acord amb el que preveuen la Llei 4/2004 i el Reglament de règim interior de la Sindicatura de Comptes

Resolc

Publicar en el Butlletí Oficial de les Illes Balears els resultats de la fiscalització i les recomanacions de l'Informe núm. 77/2012 agregat dels comptes generals de les entitats locals corresponent a l'exercici 2010, que s'adjunta com a annex.

Palma, 21 de novembre de 2013

Síndic major

Pere Antoni Mas Cladera

ANNEX. INFORME NÚM. 77/2012 AGREGAT DELS COMPTES GENERALS DE LES ENTITATS LOCALS CORRESPONENT A L'EXERCICI 2010.

INTRODUCCIÓ

1. PRESENTACIÓ

L'article 82 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears estableix que correspon a la Sindicatura de Comptes la fiscalització externa de l'activitat econòmica, financera i comptable del sector públic de les Illes Balears.

La Llei 4/2004, de 2 d'abril, de la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears, regula aquesta institució.

L'article 18 del Reglament de règim interior de la Sindicatura estableix que el Programa anual d'actuacions ha d'incloure, obligatòriament, un informe sobre la rendició de comptes de les entitats locals i els altres organismes, empreses i entitats que integren el sector públic. En compliment d'aquest mandat s'emet l'Informe agregat dels comptes generals de les entitats locals corresponent a l'exercici 2010, previst en els programes d'actuacions per als anys 2011 i 2012.

Segons l'article 27 de l'esmentat Reglament, es tracta d'un informe de caràcter general.

D'acord amb les Directrius tècniques aprovades pel Consell de la Sindicatura el 10 de novembre de 2011, aquest informe consisteix en una revisió limitada i formal de la rendició de comptes de les corporacions locals i els altres organismes, empreses i entitats que integren el sector públic local balear, i té com a objectiu mostrar informació agregada del contingut dels comptes retuts. S'ha de fer palès que no es tracta, en cap cas, d'un informe de fiscalització dels comptes generals de les entitats locals considerats individualment.

Els treballs de fiscalització s'han dut a terme a les dependències de la Sindicatura de Comptes. La data de finalització dels treballs de camp ha estat el 31 de maig de 2012.

2. ÀMBIT SUBJECTIU

L'àmbit subjectiu està compost pels 67 municipis de les Illes Balears (66 ajuntaments i 1 consell insular), 7 mancomunitats, 1 entitat local menor i 75 entitats dependents actives (47 organismes autònoms, 25 societats mercantils de capital íntegrament propietat d'aquestes corporacions i 3 entitats públiques empresarials). És a dir, es tracta de 150 entitats en total.

El Consell Insular de Formentera, constituït el 2007, i que va comptar per primera vegada amb pressupost propi l'any 2008, als efectes d'aquest Informe rebrà el mateix tractament que un ajuntament, com a entitat representativa del respectiu municipi, per tal d'integrar les dades de tots els municipis de les Illes Balears, malgrat que les competències que exerceix no siguin exactament les mateixes que la resta d'ajuntaments. A més, s'ha de fer constar que, a efectes pràctics i operatius, es continua agregant aquest únic municipi de Formentera als d'Eivissa.

La variació respecte de l'exercici anterior correspon a la creació d'una empresa pública, Serveis Públics de Porreres SL, que l'Ajuntament de Porreres ha comunicat a la Sindicatura; i a la creació de l'Organisme Autònom Patronat Municipal de Turisme, que es va constituir el 30 de setembre de 2009, l'existència del qual va ser detectada per la Sindicatura a conseqüència de la fiscalització de l'exercici 2009 de l'Ajuntament de Lluçmajor.

Els organismes autònoms inclosos són 47, tot i que, a més, n'hi ha 5 d'inactius, que són els següents:

- Museu d'Inca
- Inca Ràdio
- Patronat Ca ses Monges (Petra)
- Museu d'Art Contemporani (sa Pobla)
- Casa Hospici de Sineu

La variació respecte de l'exercici anterior dels organismes autònoms inactius correspon a l'extinció de l'organisme autònom Patronat Municipal d'Esports que l'Ajuntament de Campanet ha comunicat a la Sindicatura.

En els annexos I.1, I.2, I.3 i I.4 del tom II, consta el detall per entitats. Les dades de població corresponen a les de la població de dret a 1 de gener de 2011 que figuren a la base de dades de la plataforma per a la rendició telemàtica, i s'han extret de l'INE.

Estan exclosos de l'àmbit subjectiu de l'Informe els consells insulars, llevat del de Formentera ja que actua també com a ajuntament del municipi, les empreses públiques el capital de les quals no sigui 100% propietat de les corporacions locals agregades, i els consorcis i les fundacions amb participació pública local.

3. ÀMBIT TEMPORAL

L'àmbit temporal és l'exercici 2010.

S'han inclòs els comptes de 2010 rebuts fins el dia 31 de març de 2012 (a l'Informe de 2009 es varen incloure els rebuts abans del 15 de maig de 2011). A partir de l'esmentada data no s'han introduït dades de cap altre compte general, per tal de poder efectuar la redacció de l'Informe.

Així mateix es fan comparacions amb exercicis anteriors.

Respecte a la informació de les relacions de contractes de l'exercici 2010 i les dades comparatives de l'exercici 2009, s'han inclòs aquelles relacions rebudes fins al dia 30 d'abril de 2012.

4. OBJECTIUS

Els objectius generals de l'Informe són els següents:

- Verificar el compliment de la normativa vigent en relació amb la formació, l'aprovació i la rendició dels comptes.
- Determinar la integritat dels comptes anuals exigits per la normativa, si s'ajusten als models establerts, i si contenen tota la documentació exigida.
- Verificar la coherència interna de la informació dels comptes i assenyalar les incidències que es detectin.
- Analitzar les principals magnituds pressupostàries, econòmiques i financeres agregades del sector públic local de les Illes Balears.
- Verificar el compliment de l'obligació de remetre les relacions de contractes i presentar una visió conjunta de la contractació realitzada.

No és objectiu d'aquest Informe fer un examen exhaustiu de cadascun dels comptes retuts. Es tracta de fer una revisió limitada, per tal de mostrar les xifres agregades del conjunt de les corporacions locals i, així mateix, exposar aquelles observacions i incidències detectades en els diversos documents que integren els comptes. S'inclouen les conclusions i les recomanacions de caràcter general que es consideren adients.

D'altra banda, cal tenir en compte que la fiscalització de la gestió econòmica, financera i comptable de diverses entitats locals podrà ser objecte d'informe individual, d'acord amb el programa anual d'actuacions de la Sindicatura. En aquest sentit, el Programa d'actuacions per a l'any 2012 preveu la realització d'informes sobre els comptes corresponents a l'exercici 2009 dels ajuntaments i entitats dependents de Palma, Lluçmajor i Marratxí, i sobre els de l'exercici 2010 d'Inca i Santa Eulària des Riu.

5. ABAST

La documentació relativa al compte general de cada entitat local ha estat tractada i analitzada individualment.

Els estats dels comptes generals objecte d'aquest treball són els enumerats a la INCL. S'han detectat i exposat les principals incidències d'aquests estats. Únicament s'han tingut en consideració els documents tramesos en fitxers XML, amb independència del que puguin contenir els fitxers PDF tramesos.

En la majoria de casos només s'han posat de manifest les incidències detectades, sense valorar el seu grau d'importància.

Les entitats que no han retut els comptes no figuren en els diferents apartats i quadres d'incidències, sinó, únicament, en els dedicats a reflectir aquest incompliment.

Amb les dades numèriques aportades s'han elaborat uns estats agregats per tipus d'entitat en l'àmbit autonòmic i, en el cas dels ajuntaments, per illes i per trams de població, tot i que aquests agregats no incorporen les dades dels organismes autònoms de forma singularitzada per cada entitat local.

Les anàlisis comparatives amb l'exercici anterior, realitzades al llarg de l'Informe, provenen de les dades de les entitats que han retut el compte general de l'exercici 2010 i dels imports de l'exercici 2009 que, a efectes comparatius, figuren en l'esmentat compte general. No provenen, per tant, de les dades de l'Informe agregat corresponent a l'exercici 2009.

En determinades anàlisis de l'apartat d'ajuntaments d'aquest Informe, s'inclouen dades comparatives, amb l'àmbit nacional, que han estat extretes de la mateixa plataforma de rendició de comptes, que corresponen als 2.924 ajuntaments que havien retut comptes a la data de tancament de l'Informe, del total 7.689 ajuntaments dels quals hauria de constar la informació a la plataforma.

Així mateix, es presenta una fitxa resum dels estats i dels indicadors de cada una de les entitats que han retut els comptes (annex V del tom II).

Respecte a la informació sobre l'activitat contractual del conjunt de les entitats locals de les Illes Balears, aquesta s'ha elaborat a partir de les dades extretes de les relacions de contractes tramesos a la Sindicatura per aquestes entitats relatives als exercicis 2009 i 2010.

A diferència dels informes agregats dels darrers exercicis, no hi ha comentaris específics respecte dels ajuntaments de més de 20.000 habitants ja que el Programa d'actuacions per a l'any 2012 preveu la realització d'un Informe dels comptes generals corresponents a l'exercici 2010 dels dotze ajuntaments amb una població superior als habitants abans esmentats.

Per tot això, aquest treball consisteix només en una revisió limitada d'aquells comptes retuts per les entitats locals, ja que no es fa, en cap cas,

una fiscalització de cadascun dels comptes integrants del compte general de les corporacions locals i, per tant, no se segueixen normes i procediments de fiscalització del sector públic generalment acceptats, que impliquen una auditoria completa d'aquests.

6. METODOLOGIA

Les unitats monetàries de les xifres s'han expressat en milers d'euros en els quadres agregats (tret que s'especifiqui el contrari) utilitzant-ne el format de visualització de zero decimals.

Internament s'ha treballat amb les xifres en euros i en cèntims d'euro conservant la totalitat de les xifres. Es fa constar la xifra 0 quan l'import és de 0,01 euros a 500 euros. La coherència interna és absoluta, tot i que, si només es consideren les xifres que figuren a l'Informe, apareixen en alguns casos diferències degudes al format de visualització de les dades per l'arrodoniment dels imports.

Els annexos que mostren els diversos estats agregats (annexos de l'apartat III del tom II) i les fitxes individuals de cada un dels ens, es presenten en euros sense decimals.

7. LIMITACIONS

L'Informe s'ha elaborat (amb les excepcions que figuren en l'apartat corresponent) amb les dades trameses per les entitats locals a la plataforma per a la rendició telemàtica dels comptes, desenvolupada en el marc del conveni subscrit entre el Tribunal de Comptes i diversos organismes de control extern d'àmbit autonòmic, en l'entorn de les característiques tècniques fixades per la IGAE.

Les principals limitacions al treball realitzat són les que fan referència als aspectes següents:

- La falta de rendició dels comptes anuals d'algunes entitats o de la seva tramesa incompleta, ja que no totes les entitats locals han complert l'obligació de retre els comptes a la Sindicatura abans de la data límit prevista per a l'elaboració d'aquest Informe, 31 de març de 2012. En alguns casos s'han presentat els fitxers que contenen els comptes i estats de manera incompleta, circumstància que ha donat lloc a la corresponent reclamació per part de l'SCIB (per exemple: si el compte general no conté els comptes anuals d'una entitat dependent, si no s'han remés els fitxers amb informació addicional exigida, si presenten estats de la memòria en blanc o amb zero, si no s'adjunta la documentació complementària exigida en la normativa aplicable, ...).

- L'Ordre EHA/3565/2008, que aprova la nova estructura dels pressuposts de les entitats locals, va entrar en vigor l'exercici 2010. Els canvis incorporats per aquesta norma han impedit fer una anàlisi evolutiva i comparativa amb l'exercici anterior respecte de la liquidació funcional de les despeses a l'apartat corresponent de l'Informe.

- A l'apartat IV. INCIDÈNCIES EN ELS COMPTES ANUALS no s'han analitzat incidències de societats mercantils i EPE, atès que els comptes d'aquestes no són objecte de validació per la plataforma de rendició.

8. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS

D'acord amb l'article 30.c del Reglament de la Sindicatura, un cop aprovat provisionalment l'Informe, es va trametre als comptedants de les entitats locals, per tal que poguessin formular les al·legacions i presentar els documents que considerassin adients.

Només han presentat al·legacions l'Ajuntament de Maó, l'Ajuntament d'Andratx, l'Ajuntament de Palma de Mallorca i l'Ajuntament d'Inca (que s'adjunten al tom II), les quals, una vegada analitzades, han estat estimades en part.

CONCLUSIONS

Les conclusions d'aquest Informe s'han elaborat sobre l'anàlisi de les entitats que han retut els comptes i s'ha de fer palès que no es tracta, en cap cas, d'un informe de fiscalització dels comptes generals de les entitats locals considerats individualment. Es fan distintes comparacions amb l'any 2006 any que va entrar en vigor la INCL.

A. RENDICIÓ I APROVACIÓ DELS COMPTES GENERALS

1. El 96,0% de les entitats locals bàsiques del sector públic balear (67 municipis, 1 entitat local menor i 7 mancomunitats) va retre els comptes, la qual cosa consolida l'increment significatiu del 2008 respecte dels exercicis anteriors (93,3% el 2009, 96,0% el 2008, 61,3% el 2007, i 62,7% el 2006), especialment si es té en compte que la data de tancament de l'Informe s'ha anat aproximant a la data límit de rendició i així s'ha avançat nou mesos respecte de l'Informe agregat de l'exercici 2007. En termes poblacionals i pressupostaris la representativitat de l'agregat respecte als ajuntaments és d'un 100,0% i un 99,9%, respectivament.

2. Les corporacions locals de les Illes Balears reten el compte general a l'SCIB amb un retard mitjà d'aproximadament dos mesos per

sobre del termini legal. Devuit ajuntaments, dues mancomunitats i l'entitat local menor de Palmanyola són les úniques entitats que han retut el compte general de 2010 en termini. El que hauria de ser habitual és en realitat excepcional sobretot en el cas dels ajuntaments de Mallorca (només un 19,2% va retre en termini).

3. La majoria de corporacions locals incompleixen els terminis que fixen el TRLRHL i l'LSCIB per a les diferents fases del cicle pressupostari i de la rendició del compte general. Els ajuntaments de Mallorca presenten un retard mitjà significativament superior a les altres dues agrupacions en totes les fases.

B. DADES AGREGADES DELS AJUNTAMENTS

Situació economicopatrimonial

1. Els ajuntaments presenten una situació patrimonial sanejada en la qual els fons propis són positius i només el 36,2% del passiu és exigible, és a dir, són recursos aliens.

2. La solvència dels ajuntaments és ajustada malgrat que el seu fons de maniobra agregat és positiu, la ràtio de solvència a curt termini és només del 118,4% (la mitjana estatal és encara més baixa, 108,8%). Els ajuntaments d'Eivissa-Formentera són els més solvents. La solvència ha empitjorat un 27,7% respecte a l'exercici 2006.

3. La disponibilitat dels ajuntaments és reduïda atès que la ràtio de liquiditat immediata és del 23,1% i, per tant, els consistoris disposen de poc efectiu per al pagament d'obligacions immediates. La disponibilitat s'ha reduït un 2,1% respecte de l'exercici anterior i un 58,6% respecte al 2006. Els ajuntaments d'Eivissa-Formentera són els que presenten una major liquiditat.

4. El desglossament del flux negatiu de tresoreria de l'exercici 2010 (-2.308 milers d'euros) ens mostra que els ajuntaments amb els recursos de gestió generats (156.187 milers d'euros) no han pogut fer front al pagament de les inversions (-213.520 milers d'euros) i han hagut de recórrer a incrementar l'endeutament (61.127 milers d'euros).

5. Els ajuntaments no són autònoms, i necessiten de les transferències d'altres entitats per finançar la seva activitat, i, així, el resultat de transferències contribueix amb 192.360 milers d'euros (243.893 milers d'euros el 2009) a l'estalvi del compte del resultat economicopatrimonial. Aquest import és especialment significatiu el 2010 i el 2009 per l'efecte del Fons Estatal per a l'Ocupació i la Sostenibilitat Local i del Fons Estatal d'Inversió Local. L'agregat de Mallorca és l'únic que presenta un resultat ordinari positiu.

6. L'aportació als fons propis de l'activitat de l'exercici 2010 és positiva amb un estalvi de 158.007 milers d'euros, cosa que suposa el 7,9% dels fons propis abans del resultat. Els ajuntaments han estalviat 11,6 de cada 100 euros que han ingressat. Destaquen els d'Eivissa-Formentera que arriben als 24,4 euros. L'efecte del Fons Estatal per a l'Ocupació i la Sostenibilitat Local ha estat determinant en aquests resultat.

7. L'endeutament creix en termes absoluts un 2,1% respecte de l'exercici anterior però decreix un -1,1% en el seu indicador per habitant, i deixa la xifra en 603,8 euros per habitant, 19,8 euros més que la mitjana estatal. L'increment de l'endeutament respecte al 2006 és d'un 50,2%. Els ajuntaments d'Eivissa-Formentera són els menys endeutats (450,2 euros per habitant) però han incrementat l'endeutament un 154,3% respecte al 2006. La mitjana de cost financer dels deutes dels ajuntaments és 2,8%.

8. El cost mitjà del personal és de 37.726,0 euros, cosa que suposa una reducció del 1,8% respecte de l'exercici 2009 (38.405,6 euros), percentatge menor del que hauria d'haver suposat l'aplicació del Reial decret llei 8/2010 de mesures extraordinàries per la reducció del dèficit públic.

Liquidació pressupostària

1. El 22,7% dels ajuntaments incompleixen l'objectiu d'estabilitat pressupostària en la liquidació del pressupost de l'exercici 2010 ja que presenten saldos no financers negatius.

2. Els creditors han d'esperar 114,9 dies de mitjana per cobrar dels ajuntaments, 16 dies més que l'exercici 2009. Aquesta mitjana es mantenia invariable des de l'exercici 2006. La mitjana estatal és de 114,0 dies.

3. La pressió fiscal se situa, en els ajuntaments de les Illes Balears, en els 755,4 euros per habitant, un 4,5% superior a l'exercici anterior, i deixa l'autonomia fiscal en un 58,3%, 8,3 punts superior a la mitjana estatal. A Menorca la pressió és més alta (819,3 euros per habitant). La dependència dels ajuntaments en termes agregats és d'un 37,3% del total d'ingressos, d'acord amb la ràtio d'autonomia. D'aquest darrer indicador les transferències de l'FEOSL suposen 6,9 punts.

4. Els serveis públics bàsics, en concret la recollida, l'eliminació i el tractament de residus, i la seguretat i l'ordre públic, són els conceptes als quals els ajuntaments destinen la major part del seu pressupost. Les actuacions de caràcter general, que són despeses per a l'exercici de les funcions de govern o de suport administratiu, suposen 185,8 euros per habitant i un 14,8% de la despesa total.

No obstant això, s'ha d'assenyalar que hi ha evidències que un nombre significatiu d'ajuntaments no classifica correctament les partides pressupostàries des del punt de vista funcional.

5. Els ajuntaments de les Illes Balears han liquidat el pressupost de 2010 amb un superàvit de 62.933 milers d'euros i han incrementat la seva capacitat de finançament en 24.293 milers d'euros, d'acord amb el resultat pressupostari de les operacions no financeres. Els ajuntaments han estalviat el 3,6% del pressupost definitiu de despeses.

6. Trenta-tres ajuntaments declaren que han aprovat expedients de reconeixement extrajudicial de crèdits durant l'exercici 2010, fet que pot suposar la desvirtuació del resultat pressupostari de l'exercici. Aquest reconeixement no suposa la seva validació o esmena, ja que l'acte continua essent nul de ple dret i no implica deixar sense efecte les possibles responsabilitats que existissin.

7. El romanent de tresoreria per a despeses generals és positiu però insuficient per finançar les operacions pendents d'aplicar al pressupost al tancament del 2010. Durant el període 2006-2010 aquesta magnitud que mesura l'estalvi dels ajuntaments s'ha reduït un 96,5%. L'agregat de Mallorca presenta un romanent de tresoreria per a despeses generals negatiu.

C. DADES AGREGADES DE LES MANCOMUNITATS

Situació econòmicopatrimonial

1. Les mancomunitats presenten una situació patrimonial sanejada amb un exigible d'un 54,6% del total del passiu. El resultat econòmicopatrimonial contribueix negativament als fons propis amb un desestalvi de 2.007 milers d'euros.

2. El fons de maniobra és negatiu, 790 milers d'euros, i l'han reduït un 161,5% respecte a l'exercici anterior. La ràtio de solvència a curt termini és de 90,0% i ha empitjorat un 27,2% respecte al 2009. Ambdós indicadors apunten el fet que les mancomunitats podrien tenir problemes de liquiditat a curt termini.

3. La disponibilitat és insuficient segons la ràtio de liquiditat immediata (9,0%) i, per tant, les mancomunitats no disposen de prou efectiu per fer front als pagaments més immediats. La ràtio de liquiditat ha empitjorat un 36,5% respecte al 2009. Les mancomunitats han generat un flux negatiu de tresoreria de 55 milers d'euros, l'anàlisi del qual mostra que els recursos obtinguts de la gestió han estat insuficients per fer front al pagament de les inversions i de la devolució de l'endeutament.

4. Les mancomunitats no són autònomes i necessiten de les transferències d'altres entitats per finançar la seva activitat, així el resultat de transferències contribueix amb 3.235 milers d'euros a l'estalvi del compte del resultat econòmicopatrimonial. Les activitats ordinàries mostren un resultat negatiu de 5.231 milers d'euros.

5. El cost mitjà del personal és de 28.169,0 euros i el seu total suposa el 20,6% dels ingressos. Les mancomunitats han reduït la despesa de personal un 7,8% respecte a l'exercici anterior.

Liquidació pressupostària

1. Les mancomunitats de les Illes Balears han liquidat el pressupost de l'exercici 2010 amb un resultat pressupostari ajustat de 576 milers d'euros, i han incrementat la seva capacitat de finançament en 559 milers d'euros, d'acord amb el resultat pressupostari de les operacions no financeres.

2. La capacitat de les mancomunitats per generar ingressos, d'acord amb la ràtio d'autonomia, se situa en el 61,2% del total dels drets reconeguts nets i, per tant, presenten poca autonomia.

3. El romanent de tresoreria per a despeses generals és positiu (1.518 milers d'euros), és a dir, disposen d'una font de finançament per a exercicis futurs que s'ha incrementat un 16,7% respecte de l'exercici anterior, si bé aquesta és encara insuficient per fer front a les obligacions pendents d'aplicar al pressupost que sumen 2.301 milers d'euros.

D. DADES AGREGADES DELS ORGANISMES AUTÒNOMS

Situació econòmicopatrimonial

1. Els organismes autònoms presenten una situació patrimonial sanejada amb un exigible d'un 22,7% del total del passiu i uns fons propis que s'han incrementat durant l'exercici 2010 amb un estalvi de 4.915 milers d'euros.

2. El fons de maniobra és positiu (12.096 milers d'euros) i la ràtio de solvència a curt termini és del 150,2%, indicadors del fet que els organismes autònoms són solvents encara que s'ha d'assenyalar que redueixen el seu fons de maniobra un 5,5% respecte de l'exercici anterior.

3. La disponibilitat és reduïda segons la ràtio de liquiditat immediata (16,2%) i, per tant, els organismes autònoms disposen de poc efectiu per fer front als pagaments més immediats. Han reduït la tresoreria respecte l'exercici anterior en 2.101 milers d'euros. La descomposició d'aquest flux negatiu ens mostra que els recursos obtinguts de la gestió han estat insuficients per fer front al pagaments de les inversions i del finançament.

4. Els organismes autònoms no són autònoms financerament i necessiten de les transferències d'altres entitats per finançar la seva activitat, així el resultat de transferències contribueix amb 64.813 milers d'euros a l'estalvi del compte del resultat economicopatrimonial, atès que les activitats ordinàries mostren resultats negatius.

5. El cost mitjà del personal és de 31.655,5 euros i el seu total suposa el 51,3% dels ingressos. Els organismes autònoms, malgrat la reducció de retribucions aprovada pel Reial decret llei 8/2010, han incrementat la despesa de personal un 3,8%.

Liquidació pressupostària

1. Els organismes autònoms de les Illes Balears han liquidat el pressupost 2010 amb un superàvit de 2.690 milers d'euros, però han generat una necessitat de finançament de 2.473 milers d'euros, d'acord amb el resultat pressupostari negatiu de les operacions no financeres.

2. La capacitat dels organismes autònoms per generar ingressos, d'acord amb la ràtio d'autonomia, se situa en el 14,7% del total dels drets reconeguts nets i, per tant, presenten una mínima autonomia.

3. El romanent de tresoreria per a despeses generals dels organismes autònoms és positiu, 7.067 milers d'euros, i s'incrementa un 540,6% respecte a l'exercici anterior. Això significa que els organismes disposen d'una font addicional de finançament de pressuposts futurs.

E. DADES AGREGADES DE LES SOCIETATS MERCANTILS I L'ENTITAT PÚBLICA EMPRESARIAL

1. El 54,2% de les societats mercantils dels ajuntaments no han dipositat els comptes anuals de l'exercici 2010 en el Registre Mercantil.

2. El patrimoni net agregat és positiu, 147.377 milers d'euros, el 28,7% dels passius totals, malgrat que la contribució del resultat al patrimoni net és negativa en 4.400 milers d'euros, i deixa la capacitat d'autofinançament de les societats mercantils en un 4,0% del total de l'actiu.

3. Set societats mercantils dels ajuntaments es troben en situació legal de dissolució (art. 260.4 del TRLSA i art. 363 de l'RDL 1/2010, de 2 juliol).

4. El passiu exigible és el 71,3% del total del passiu i provoca que l'autonomia de les societats mercantils sigui baixa.

5. El balanç agregat presenta un superàvit de capital circulant (19.508 milers d'euros) i una ràtio de solvència a curt termini del 74,7%, així i tot hi ha nou societats mercantils que presenten fons de maniobra negatiu.

6. La disponibilitat de les societats mercantils és d'un 9,2% i s'ha reduït 0,9 punts percentuals respecte de l'exercici anterior. La tresoreria també ha disminuït respecte de l'exercici anterior en 3.076 milers d'euros, un 16,0%.

7. El cost mitjà per treballador és de 43.472,26 euros, significativament superior al cost dels empleats públics d'ajuntaments, mancomunitats i organismes autònoms. El cost total suposa un 52,8% dels ingressos d'explotació i respecte a l'exercici anterior s'ha incrementat un 0,3%.

F. INCIDÈNCIES EN ELS COMPTES ANUALS RETUTS

1. Les incidències relatives a la rendició i l'aprovació del compte general són generalitzades en totes les corporacions locals, i la memòria és l'apartat del compte general en què s'han produït més incidències de caire comptable.

2. Els ajuntaments de Menorca són els que tenen la mitjana d'incidències més baixa.

3. La qualitat de la informació retuda presenta una correlació significativa amb les aplicacions informàtiques de gestió comptable utilitzades pels ajuntaments.

4. La INCL estableix el contingut mínim de la informació que s'ha d'incloure a la memòria, aquesta és, en alguns casos, de caire numèric i, en altres, descriptiva de l'entitat. Malgrat la importància de la informació de la memòria per a la correcta interpretació dels comptes anuals, hi ha entitats locals que no han completat adequadament determinats apartats d'aquest document.

5. Les incidències de cada una de les entitats locals que han retut el compte general, detectades per la plataforma de rendició telemàtica, es mostren en els quadres que figuren en l'annex IV del tom II.

G. CONTRACTACIÓ

1. Han tramès la relació de contractes 62 corporacions locals que representen el 92,4% del total agregat d'obligacions reconegudes netes, i 18 entitats dependents que representen el 71,3% del total agregat de despeses d'aquestes entitats.

2. Els contractes d'obres i els de serveis són els més tramitats pels ajuntaments i, en conjunt, representen el 71,4% del nombre total i el 76,4% del total d'import dels contractes formalitzats l'any 2010.

3. El procediment de contractació més habitual dels ajuntaments, durant l'exercici 2010, ha estat el negociat amb el 53,1% del nombre total de contractes (69,3% dels contractes finançats amb l'FEOSL). Destaca per nombre de contractes formalitzats el negociat sense publicitat que suposen el 48,9% del total de contractes, mentre que els negociats amb publicitat només suposen el 4,2%.

4. L'article 96 de l'LCSP preveu la tramitació urgent dels expedients en casos de necessitat inajornable o per raons d'interès públic. Els ajuntaments han fet ús d'aquesta opció excepcional en el 44,1% dels expedients formalitzats durant l'exercici 2010, si bé d'aquests, el 57,1% es troba a l'empara de l'article 17 del Reial decret 13/2009, que estableix que tots els contractes finançats per l'FEOSL tendran la consideració d'urgent als efectes prevists en l'art. 96 de l'LCSP.

5. L'import dels contractes formalitzats l'any 2010 pels ajuntaments, comparat amb el total de despesa dels capítols 2 i 6, suposa un 36,2% del total. A Mallorca aquest percentatge és un 39,9%, i a Menorca i a Eivissa-Formentera no arriba al 30%.

6. Els contractes de subministraments són els més tramitats tant pels organismes autònoms com per les societats mercantils, en conjunt representen aproximadament en 50% del nombre total de contractes formalitzats.

7. El procediment de contractació més habitual dels organismes autònoms, durant l'exercici 2010, ha estat l'obert amb el 40,5% del nombre total de contractes i el 77,4% de l'import total formalitzat. El 33,3% dels expedients es tramiten mitjançant contractació centralitzada.

8. El procediment de contractació més habitual de les societats mercantils, durant l'exercici 2010, ha estat el negociat amb el 68,9% del nombre total de contractes, encara que els oberts suposen el 87,4% de l'import total formalitzat.

RECOMANACIONS

1. Constituir la rendició de comptes com un objectiu prioritari per a les entitats locals, no només com a exigència legal, sinó com una manera de transmetre la transparència dels qui gestionen els fons públics, amb accions com la de posar a l'abast del ciutadà el compte general de l'entitat en el seu portal web.

2. Complir el deure de la formació, aprovació i rendició telemàtica del compte general dins dels terminis legals, amb tota la documentació establerta, correctament emplenada, i sense incoherències entre els diferents estats. Aconseguir que el consell insular posi a l'abast de les entitats locals els mitjans necessaris i l'assistència tècnica adequada.

3. Unificar la gestió comptable en una mateixa aplicació informàtica, amb l'objectiu de facilitar la generació dels fitxers XML, reduir al màxim els errors de transcripció i evitar incoherències entre la documentació retuda, per tal que la informació comptable mostri la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, dels resultats i de l'execució del pressupost de l'entitat local.

4. Prendre les mesures adients per evitar en el futur les incidències que detecta la plataforma de rendició telemàtica, corregir aquelles que són esmenables, i justificar amb arguments adequats la resta.

5. Pressupostar més acuradament les previsions i els crèdits inicials per tal que no siguin necessàries unes modificacions de crèdit tan elevades.

6. Evitar l'aprovació recurrent d'expedients de reconeixement extrajudicial de crèdits que la llei preveu com a excepcionals, per a la protecció de tercers.

7. Depurar els saldos d'operacions d'exercicis tancats de manera periòdica.

8. Estimar, d'acord amb la normativa comptable, els imports que es considerin de difícil recaptació, minorant el romanent de

tesoreria per a despeses generals i dotar la corresponent provisió per insolvències.

9. Analitzar les causes de les dificultats per realitzar els ingressos i adoptar les mesures necessàries per potenciar la gestió i recaptació.

10. Estimar l'amortització comptable corresponent als béns immobilitzats materials i immaterials, atès que és una informació necessària per determinar els costos dels serveis i, per tant, per fixar l'import de les taxes i dels preus públics.

11. Incloure a la memòria del compte general tota aquella informació que estableix la Instrucció de comptabilitat local, i emplenar l'apartat d'indicadors financers i patrimonials, pressupostaris i de gestió.

12. Analitzar la necessitat de l'existència d'organismes autònoms i societats mercantils que són inoperants o tenen un nivell d'activitat molt reduïda.

13. Prendre mesures per tal que les societats municipals recuperin l'equilibri de la seva estructura financera i patrimonial, especialment aquelles que es troben en situació de dissolució o de reducció obligatòria del capital.

14. Potenciar les àrees d'administració, comptabilitat i gestió econòmica i financera, com també el seu control intern.

